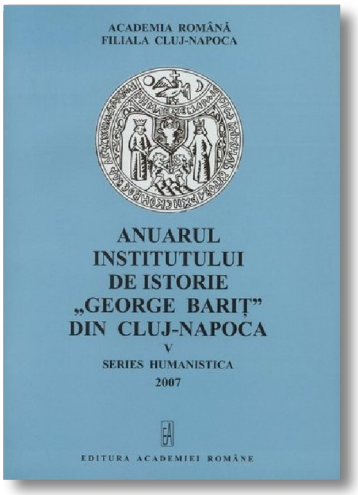

ISSN 1584-4404

Yearbook of the George Barițiu
History Institute of Cluj-Napoca
Series *Humanistica*

humanistica.ro

Succesivele modificări ale Ordonanței 43/2000 și protecția patrimoniului arheologic

Ioana Bogdan Cătăniciu

How to cite this article:
Cătăniciu, Ioana Bogdan (2007) *Succesivele modificări ale Ordonanței 43/2000 și protecția patrimoniului arheologic*, Yearbook of the George Barițiu History Institute of Cluj-Napoca, Series Humanistica, Vol. 5, pp. 341–356.
DOI: 10.5281/zenodo.22965733

© 2007: The Publishing House of the Romanian Academy.
Humanistica Yearbook is published online since 2003.
Submit your article to Humanistica Yearbook: secretariat.dcsu@acad-cj.ro

SUCCESIVELE MODIFICĂRI ALE ORDONANȚEI 43/2000[1] ŞI PROTECȚIA PATRIMONIULUI ARHEOLOGIC

Ioana Bogdan Cătăniciu

Institutul de Arheologie şi Istoria Artei din Cluj-Napoca

Dans le cadre des manifestations Zilele Academice, 2006, j'ai présenté aux rechercheurs du département – Science juridiques – les propositions formulées pour la modification de l'Ordonance gouvernamentale 43/2000, initiée par le Ministère de la Culture et des Cultes.

Les changements proposés ont eu le but de mettre le patrimoine archéoloqique sous la protection d'une loi rédigéee en termes claires et fermes, en accord avec la législation mondiale et européene. Les propositions ont été formulées après l'étude des modifications succesives de l'Ordonance emise en 2000 pour accomplire un vide de législation, créé en 1990.

L'analyse des modifications faites en 2001, 2003 et en 2006 nous a permis de faire des observations, non toujours optimistes, á l'égard des possibilitées offertes par la loi de protéjer réellement le patrimoine archéologique national, spécialement cel encore non identifié. J'espère qu'en publiant partiellement les observations relatives aux changements législatifs, les juriste et les spécialistes auront la possibilitè d'aprècier le besoin de mesures pour une vraie protection du patrimoine archéologique. Je présente en parallel, pour exemplifier mes observations, les énonces modifiés dans le temps d'une partie des articles bien importants de l'OG 43/2000 et aussi les proposition que nous avons faites.

Patrimoniul arheologic reprezintă singura mărturie pentru o lungă perioadă a istoriei străvechi şi o sursă esențială pentru o serie de fenomene sociale, culturale şi economice, pe parcursul întregii evoluții a societății umane. Patrimoniul arheologic este totalitatea vestigiilor activității umane, desfăşurate de-a lungul secolelor, şi reprezintă locul unde, indiferent de natură, s-a dezvoltat viața umană, structurile şi resturile de orice natură ale acesteia aflate la suprafață, în sol sau sub apă, la fel ca şi materialul care îi este asociat[2].

[1] Guvernul României, *Ordonanță* (nr. 43 din 30 ianuarie 2000) *privind protecția patrimoniului arheologic şi declararea unor situri arheologice ca zone de interes național*, „M.Of. al României", Partea I, nr. 45 din 31 ianuarie 2000.

[2] *Carta pentru protecția şi gestiunea patrimoniului arheologic*, adoptată la conferința ICAHM, ICOMOS, Lausanne, 1990, art. 1. În continuare, în această lucrare ea va apărea cu titlul *Charte de Lausanne*.

An. Inst. de Ist. „G. Barițˮ din Cluj-Napoca, Series Humanistica, tom. V, 2007, p. 341–356

Patrimoniul arheologic este perisabil şi de neînlocuit; el este supus în permanență distrugerii din cauze naturale, prin activitatea umană contemporană: agricultură, amenajarea teritoriului, construcții urbane sau rutiere, dar şi prin cercetări clandestine sau neştiințifice, trafic de obiecte antice etc. (*Charte de Lausanne*, art. 2)

Până în 1999, în România nu a existat o reglementare juridică privind patrimoniul arheologic, care era inclus în patrimoniul cultural, neglijându-se trăsăturile sale particulare. Este de subliniat şi faptul că a lipsit (până în 2005) recunoaşterea juridică a profesiunii de arheolog, ceea ce a avut urmări grave pentru învățământul şi politica de distribuire a personalului de specialitate în instituțiile cu acest profil; încă în 1977, Institutul de Arheologie din Bucureşti a făcut demersuri pentru pentru a se introduce specialitatea ‚arheolog' în nomenclatorul de profesiuni.

Patrimoniul arheologic se poate cunoaşte doar prin investigații arheologice. Arheologia s-a constituit într-o ştiință la granița dintre ştiințele tehnice şi cele umaniste, cu metode proprii de mare rafinament şi complexitate, care trebuie însuşite sistematic de toți cei implicați în activitatea privind patrimoniul arheologic.

Numai prin cercetări arheologice cu metode moderne şi de teren se poate alcătui şi trebuie alcătuit un inventar al siturilor arheologice, se poate face o clasificare a vestigiilor în funcție de importanța istorică, valoarea artistică etc. Cercetarea arheologică trebuie valorificată prin publicarea rezultatelor în lucrări de specialitate, (dar şi) de popularizare şi prin crearea de parcuri arheologice, expunere în muzee sau prin reconstituirea parțială sau totală a monumentelor.

Valorificarea rezultatelor cercetării arheologice este un mijloc foarte important de educare a publicului şi este un potențial de creştere a interesului pentru turismul cultural, constituindu-se într-o sursă de venituri, deloc de neglijat.

În protecția patrimoniului arheologic trebuie să fie implicate, sub diferite forme, Academia Română, Ministerul Culturii, Ministerul Educației, Ministerul de Interne şi departamentele Lucrărilor Publice şi Amenajării Teritoriului şi Turismului, precum şi administrațiile locale în raza cărora se află respectivele situri sau monumente.

Până la apariția ordonanței 43/2000, protecția patrimoniului arheologic era, explicit sau implicit, prevăzută în art. 135, alin. 4 din Constituția României (1991), în Legea 18/1991 (art. 5; art. 57, alin. 3; art. 71, alin. 1; art. 86 şi art. 96)[3], Legea 50/1991 (art. 3, lit. b; art. 7, lit. a)[4] şi Legea 41/1995[5].

[3] Parlamentul României, *Legea* (nr. 18 din 19 februarie 1991) *fondului funciar*, „M.Of. al României", Partea I, nr. 37 din 20 februarie 1991.

[4] Parlamentul României, *Lege* (nr. 50 din 29 iulie 1991) *privind autorizarea executării construcțiilor şi unele măsuri pentru realizarea locuințelor*, „M.Of. al României", Partea I, nr. 163 din 7 august 1991.

[5] Guvernul României, *Ordonanță* (nr. 68 din 26 august 1994) *privind protejarea patrimoniului cultural național*, „M.Of. al României", Partea I, nr. 247 din 31 august 1994, aprobată prin *Legea* nr. 41 din 24 mai 1995 („M.Of. al României", Partea I, nr. 105 din 30 mai 1995).

Ordonanța 43/2000 a fost un act de o mare oportunitate şi a permis intervenții salvatoare în multe cazuri de agresare a patrimoniului arheologic. Graba adoptării acesteia justifică unele dintre imperfecțiunile ei, care însă nu au fost remediate prin sancționarea, ca Lege, în 2001[6] şi modificarea NEJUSTIFICATĂ din 2003[7]. Am considerat salutară dorința de revizuire[8] a ordonanței în 2005, socotind necesară îmbunătățirea prevederilor ei cu scopul de a eficientiza protejarea patrimoniului arheologic şi de a le aduce în consonanță cu convențiile şi recomandările europene sau UNESCO; propunerile Ministerului Culturii şi Cultelor (MCC) au fost însă de o calitate îndoielnică şi a fost necesar să pregătim amendamente sau reformulări, care sunt prezentate în *tabelul 1* (propuneri şi schimbări succesive ale ordonanței 43/2000)[9].

Ultima schimbare, în 2006, a Ordonanței 43/1999 – *Legea* 258/ 2006[10] – a fost făcută doar pentru a anula pe cât posibil rostul acesteia – salvarea patrimoniului arheologic şi ridicarea arheologiei româneşti la nivel european. În textul ce urmează vom face referire doar la articolele modificate prin *Legea* 258/2006.

De la bun început, formulările din Ordonanța 43/2000 (art. 2 şi 5) şi toate legile care au modificat-o au fost restrictive, considerând că patrimoniul arheologic este *doar cel clasat şi cercetat*.

Definiția patrimoniului arheologic a devenit în *Legea* 258/2006, prin modificarea articolului 2, b. 1., mai amplă, dacă luăm în considerare că în „Repertoriul arheologic" sunt incluse toate semnalările de descoperiri făcute de-a lungul timpului. Astfel el este mult mai complet decât „Lista Monumentelor",

[6] Parlamentul României, *Lege* (nr. 378 din 10 iulie 2001) *pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic şi declararea unor situri arheologice ca zone de interes national*, „M.Of. al României", Partea I, nr. 394 din 18 iulie 2001.

[7] Parlamentul României, *Lege* (nr. 462 din 12 noiembrie 2003) *pentru modificarea şi completarea Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic şi declararea unor situri arheologice ca zone de interes national*, „M.Of. al României", Partea I, nr. 820 din 19 noiembrie 2003.

[8] Am fost surprinsă la *Sesiunea anuală de rapoarte* de la Mangalia din 2005, după ce prof. Mircea Babeş şi-a expus punctul de vedere asupra legislației de specialitate, să aud că discuția este întârziată, căci s-au solicitat pe site-ul MCC, cu ceva timp în urmă şi cu termenul deja expirat, propuneri de schimbare a ordonanței 43/2000... Or, cel puțin cei care, din 1990, au fost angajați în campania de *impunere a nevoii de a se face o legislație specifică pentru arheologie* ar fi trebuit consultați.

[9] Acest tabel este o parte din tabelul cu propunerile Academiei Române, prezentat comisiilor de specialitate ale Parlamentului; evident, la acea oră în rubrica finală unde acum sunt prevederile *Legii* 258/2006 erau propunerile făcute de Ministerul Culturii şi Cultelor. Din păcate însă, la aceste comisii s-a produs o perturbare, prin care s-a prezentat o propunere fără relevanță, care a fost eliminată fără dificultate, astfel că au fost adoptate propunerile MCC. Aici, am ales doar câteva exemple din care reiese, credem foarte clar, ineficiența modificărilor recente ale Ordonanței 43/2000.

[10] Parlamentul României, Lege (nr. 258 din 23 iunie 2006) pentru modificarea şi completarea Ordonanței Guvernului nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic şi declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, „M.Of. al României", Partea I, nr. 820 din 19 noiembrie 2003.

incompletă şi relativ sărăcită din pricina unor neglijenţe sau din lipsa cunoştinţelor de specialitate. În fond, definiţia patrimoniului trebuia să cuprindă toate vestigiile vieţii umane, *indiferent dacă au fost reperate sau nu*.

Definiţia acceptată de legiuitor nu permite protejarea acelor situri – şi, în cazul României, lipsesc prospectările sistematice a regiuni întregi – care ne sunt cu totul necunoscute. Scopul legislaţiei de protecţie a patrimoniului este tocmai de a elimina posibilitatea distrugerii patrimoniului cunoscut şi mai cu seamă a celui încă necunoscut.

Formulările au fost făcute de persoane nefamiliarizate cu legislaţia europeană specifică şi nu ţin cont de prevederile convenţiilor semnate de România[11]. De exemplu, în art 2, lit. j se spune: „Până la **finalizarea cercetării arheologice şi luarea măsurilor corespunzătoare de protecţie şi punere în valoare a descoperirilor arheologice**, zonele de protecţie a siturilor arheologice sau istorice instituite conform legii, sunt totodată şi zone cu potenţial arheologic reperat”[12], formulare care naşte întrebarea: oare să se înţeleagă că TREBUIE CERCETAT TOT ca să poţi PROTEJA!? – (în contradicţie cu *Convenţia de la Malta* art. 1).

Pentru ca protecţia patrimoniului arheologic – în cea mai mare parte încă neidentificat! şi cu atât mai puţin cercetat! – să fie efectivă, *legea trebuie să fie cuprinzătoare şi explicită.*

Schimbările succesive au scăpat din vedere obiectivul principal al *Ordonanţei* 43/2000, cel care s-a păstrat doar în titlul legii, şi anume: *protejarea patrimoniului arheologic*[13].

Prin modificarea din art. 1, obiectivul principal a ajuns să fie stabilirea regimului juridic al descoperirilor şi cercetării arheologice. Or, principial, cercetarea arheologică este o sumă de metode ştiinţifice proprii arheologiei, deci

[11] *Convenţia de protecţie a patrimoniului arheologic*, Londra, 1969, ratificată la 18.3.1997; *Convenţia de la La Valetta*, cunoscută şi sub numele *Convenţia de la Malta*, ratificată ca L150/1997; *Convenţia peisajului*, devenită L 451/2002; *Convenţia de la Delphes*, 23/6/1985 – neratificată de România până în iulie 2006; *Convention Culturelle européenne*, Paris, 1954, ratificată la 19.12.1991; Recomandări UNESCO: *Récommandation concernant la protection sur le plan national du patrimoine culturel et naturel*, 1972; *Récommandation concernant la préservation des biens culturels mis en peril par les travaux publics ou privés*, 1968; *Recommandation concernant la sauvegarde de la beauté et du caractère des paysages et des sites*, 1962; *Recommandation définissant les principes internationaux à appliquer en matière de fouilles archéologiques*, 1956; ICOMOS: *Charte sur la Conservation et la Restauration des Monuments et des Sites* (Charte de Venise 1964) • *Jardins Historiques* (Charte de Florence 1981); • *Charte Internationale pour la sauvegarde des Villes Historiques*, 1987; • *Charte Internationale pour la Gestion du Patrimoine Archéologique,* Lausanne, 1990; • *Charte Internationale sur la Protection et la Gestion du Patrimoine Culturel Subaquatique* (1996); • *Charte Internationale du Tourisme Culturel* (1999); • *Charte du Patrimoine Bâti Vernaculaire* (1999); • *Principes à suivre pour la Conservation des Structures Historiques*; • *Charte ICOMOS, principes pour l'analyse, la conservation et la restauration des structures du patrimoine architectural* (2003).

[12] Legea 258/2006.

[13] Art. 1 al *Ordonanţei* 43 preciza că „reglementează *protejarea patrimoniului arheologic* prin definirea regimului juridic al descoperirilor şi al cercetării arheologice”.

cercetarea ştiinţifică NU POATE FI REGLEMENTATĂ juridic; doar cadrul în care se va face această cercetare, precum şi obiectivele de avut în vedere pentru protejarea patrimoniului arheologic pot face obiectul unei legi.

Din toate modificările aduse ordonanței se constată că, pentru autorii modificărilor, patrimoniul arheologic mobil este pe primul loc, patrimoniul imobil fiind mereu în al doilea plan (art. 2). Pentru autorii modificărilor se pare că protecția patrimoniului arheologic mobil, ca parte a Tezaurului cultural național mobil, este un scop în sine. Or, patrimoniul arheologic este în primul rând amprenta imobilă a vieții desfăşurate într-un anume spațiu şi timp. Obiectul mobil nu poate fi privit fără contextul descoperirii[14], fără structurile în care s-a descoperit.

Articolul 2.12 stabileşte că evaluarea rezultatelor cercetării este mobilul definirii „statutului juridic de protejare" al unui sit. Or, protejarea unui sit trebuie asigurată şi acelor nenumărate situri care nu pot (şi nici nu trebuie) cercetate, dar trebuie protejate tocmai pentru valoarea lor estimată. Marele complex arheologic de la Troesmis (Turcoaia, jud. Tulcea) trebuie protejat, cu toate că nu au existat proiecte de cercetare şi nu au existat fonduri pentru abordarea unei cercetări sistematice complexe a unui sit care continuă din sec I î. Hr. şi până în sec. al XIV-lea d. Hr. şi se întinde pe câteva hectare.

Pentru autorii modificărilor nu este foarte clar că cercetarea arheologică NU este în OPOZIȚIE cu clasarea bunurilor arheologice, şi acest fapt se reflecă, cu efecte nebănuite în practica zilnică şi în actul juridic, prin formularea neadecvată din art. 2, lit. a: „regimul juridic general al descoperirilor şi al cercetării arheologice cuprinde ansamblul de măsuri […] menite să asigure prospectarea, identificarea, decopertarea, inventarierea, conservarea şi restaurarea, asigurarea pazei, întreținerea şi punerea în valoare a bunurilor arheologice, precum şi a terenurilor în care se găsesc acestea, *în vederea cercetării sau, după caz, clasării acestora* ca bunuri culturale mobile sau ca monumente istorice". Formularea nefericită induce ideea că cercetarea unui sit nu ar duce, ca urmare a evaluării rezultatelor, la clasarea acestuia în lista monumentelor. Nu este deci de mirare că în mentalitatea unor funcționari ai Ministerului Culturii şi Cultelor şi a unor investitori care sunt obligați să finanțeze cercetări preventive, situl poate fi distrus, indiferent ce valoare patrimonială are, ca urmare a cercetării şi alcătuirii unei baze de date, prin înregistrarea rezultatelor obținute!

Cercetarea sistematică este definită pe baza criteriului *durată* (art. 2, lit. d), ceea ce este absolut neconcludent; ea trebuie definită prin obiectivul ştiințific propus şi urmărit, căci poate dura chiar şi un singur an!

Cercetarea preventivă doar a *siturilor reperate* (art. 2) introduce în discuție o categorie definită la art 2, lit. j în aşa fel că doar cineva de bună credință va voi să înțeleagă că se vor face cercetări preventive şi în cazul în care patrimoniul arheologic a fost descoperit întâmplător (art 2, lit. k), cu ocazia începerii unor lucrări de amenajare sau de construcție într-o zonă în care nu fusese **reperat** până atunci…

[14] *La Valetta*, art. 1, al. 2, pct. i: „la sauvegarde et l'étude permettent de retracer le développement de l'histoire, de l'humanité et de sa relation avec l'environnement naturel."

Aici este cazul să aduc în discuție enumerarea **teledetecției** printre posibilele cauze ale evidențierii „neprevăzute" de patrimoniu arheologic. Teledetecția este o metodă de cercetare ştiințifică, bazată în principal pe fotografie aeriană (nu numai luată din sateliți!) şi are o ramură specială pentru patrimoniul arheologic (**arheologie aeriană**) folosită de la începutul secolului al XX-lea. Prin efectuarea de fotografii aeriene în condiții potrivite apar, ca într-un plan, toate urmele de construcții, necropole etc. Această tehnică a fost folosită în toată lumea (după dispariția „secretomaniei" comuniste, şi în țările din lagărul sovietic) pentru reperarea eficientă şi rapidă a urmelor arheologice. Faptul că *Legea* 258/2006 enumeră teledetecția la capitolul patrimoniu descoperit „întâmplător", scoate în evidență o carență de mentalitate (dacă nu de profesionalism?!), care explică de ce în România nu există nici la începutul secolului al XXI-lea un program național de reperare pe baza fotogrametriei a siturilor arheologice. Această carență, evidențiată involuntar prin locul ce se rezervă teledetecției în *Legea* 258/2006, este cu atât mai gravă cu cât trecem prin cea mai agresivă perioadă de construcții şi amenajări de teritoriu din istoria acestei țări. În toată Europa, pe baza studierii aerofotogrametrice, s-au alcătuit hărți exacte şi din ce în ce mai complete privind patrimoniul arheologic. Pe baza acestor hărți exacte se poate face o programare ştiințifică a cercetării, protecției şi, în primul rând, se poate evalua impactul unor proiecte asupra patrimoniului arheologic, permițând adoptarea soluțiilor celor mai puțin periculoase pentru acesta.

În ceea ce priveşte definiția sitului arheologic declarat „zonă" de interes național (situl ar fi trebuit să fie cel declarat de interes național, nu zona!), se evidențiază şi mai acut că redactorul modificărilor nu este familiarizat cu problemele privind categoriile cărora vrea să le asigure regimul juridic. După afirmarea valorii sitului arheologic pentru istoria şi cultura națională, aceasta este redusă în funcție de bunurile mobile din categoria celor de Tezaur cultural național **mobil**[15] sau de cele demne de Lista patrimoniului mondial. Desigur, multe situri din România sunt de recomandat în categoria monumentelor mondiale, dar foarte importante situri pentru cultura românească nu vor fi înscrise pe lista celor mondiale; Legiuitorul trebuia să rezerve acestor situri de interes național un loc privilegiat în strategia protejării, cercetării şi punerii în valoare!

Desigur, legislația europeană ar fi trebuit să îşi găsească locul şi în recenta modificare a Ordonanței 43/2000, pe care ar fi trebuit să o îmbunătățească pentru a conserva generațiilor viitoare cât mai mult din patrimoniul arheologic al acestui popor şi asta mai ales că pentru cea mai mare parte a istoriei nu dispunem de alte surse în afara celor arheologice!

[15] Un sit poate fi de importanță națională, fără să fie definit prin obiecte de patrimoniu mobil – un exemplu categoric sunt „valurile lui Traian", sisteme de fortificații de mai mare sau mică întindere, în care nu se găseşte niciun material arheologic! Poate aşa ne putem explica de ce aceste sisteme de fortificații – parțial necercetate – nu sunt incluse în lista monumentelor şi nu se iau măsuri de punere la adăpost față de distrugerea continuă prin arături sau excavarea pământului.

Păstrarea 'in situ', în condițiile naturale, a monumentelor şi siturilor este obiectivul fundamental al protejării patrimoniului arheologic, aici fiind incluse conservarea lor pe termen lung şi grija pentru documentele, colecțiile etc. care le definesc (*Conv. Malta*, art. 4, Ib, al. 2).

„Principiul fundamental este că orice acțiune asupra patrimoniului arheologic trebuie să distrugă un minimum de martori arheologici necesar în procesul de atingere a scopului ştiințific sau de conservare. Metodele de intervenție nedistructive – observațiile aeriene, observațiile pe teren, observații subacvatice, eşantionaj, prelevările, sondajele trebuie să fie încurajate în toate situațiile, fiind preferabile unor săpături integrale" (*Conv. Malta*, art. 3, I b, al. i şi ii).

Patrimoniul arheologic trebuie conservat în contextul său original. Acest principiu subliniază necesitatea păstrării, conservării şi gestiunii adecvate. De aici decurge faptul că patrimoniul arheologic nu trebuie nici expus riscurilor şi consecințelor săpăturilor, nici abandonat în starea de după săpături; trebuie garantat în prealabil o finanțare care să permită menținerea şi conservarea (*Convenția de la Lausanne*, 1990, art. 6). Orice translatare violează principiul conservării în condițiile originare.

Nici *Legea* 258/2006, nou adoptată, nu prevede cu fermitate obligația de a se conserva 'in situ' descoperirile importante, doar posibilitatea (neluată în considerare în practică) ca investitorul să fie obligat a schimba proiectul, în funcție de rezultatul cercetărilor.

Până în 1990, *din cauză că s-a acceptat ca implacabilă decizia politică, nu s-a întreprins nimic pentru a impune salvarea in situ a unor situri de cea mai mare importanță*. *Dierna* romană a fost inundată de lacul hidrocentralei de la Porțile de Fier, practic fără a fi cercetată; *municipium Ampelum* a fost excavat, înainte de a veni comisia Consiliului Culturii şi Educației Socialiste să investigheze cererea de a se schimba amplasamentul unei uzine chimice, la Zlatna, pentru a nu se distruge, necercetat, un oraş roman – sediu al *procurator aurariarum* din Dacia. Canalul Dunăre-Marea Neagră a distrus, prin excavare sau acoperire cu pământ excavat, nenumărate cetăți şi *castella*, necercetate, de pe cele două sisteme de fortificație, dintre Cernavodă şi Constanța, despre a căror origine şi datare se poartă discuții, fără să se fi întreprins o cercetare sistematică. De fapt, *mentalitatea curentă a arheologilor este că trebuie dată descărcarea de sarcină arheologică, care este baza oricăror avize de construcții, indiferent de natura descoperirilor făcute, pentru că „investitorul plăteşte cercetarea"*.

În *Legea* 462/2003, art. 23/1, se consideră distrugere a unui monument numai acea acțiune care precede certificatul de descărcare de sarcină arheologică. Teoretic, aceasta ar trebui să fie situația, dacă anularea protecției asupra unui teren cu patrimoniu arheologic s-ar face doar după o evaluare exactă a situației şi a valorii descoperirilor; dar constatăm, în pratică, eliberarea fără discernământ a acestor certificate de descărcare de sarcină arheologică (exemple: *Alburnus Maior* = Roşia Montană; *Colonia Aurelia Apulum* = Alba Iulia – Partoş, *Municipium*

Septimium Apulum = Alba Iulia – platoul romanilor; *Callatis* = Mangalia, *Tomis* = Constanța etc.), astfel încât se produce distrugerea unor situri de interes național „cu avizul specialiştilor".

Deja prin *Legea* 462/2003, art. 5, s-a permis eliberarea descărcărilor de sarcină arheologică de către direcțiile locale ale patrimoniului, în cazul edificării locuințelor private. Legea modificată păstrează această prevedere, deşi organismelor descentralizate ale MCC le lipseşte personalul suficient şi corespunzător calificat.

Evident, nu este vorba de faptul că descentralizarea este nepotrivită, ci de faptul că legea protecției patrimoniului arheologic evită să impună nevoia conservării *in situ* a vestigiilor – cu atât mai mult a celor de importanță națională. În „spiritul" legii, se permite „descărcarea de sarcină arheologică" pe aria „construcției" autorizate – adică indiferent dacă este vorba de o groapă menajeră sau de ruinele unui oraş întins; locuința se poate ridica după o cercetare „preventivă" care are ca rezultat doar înregistrarea „rezultatelor" cercetării şi ridicarea materialelor mobile… Prin această metodă, pas cu pas se distrug situri ca acelea de la Apulum (Alba Iulia – cel mai important şi extins sit roman din Dacia – în fapt două oraşe şi un castru, fiecare cu statut juridic propiu), care ocupaseră zeci de hectare şi care fuseseră introduse în planul de urbanism general, cu specificarea categoria A…

Legiuitorul se mulțumeşte cu obținerea unui „maximum de informații referitoare la patrimoniul arheologic din zona cercetată" (art. 2, 5).

Autoritățile locale sunt încă opace la prevederile legii şi nu-şi respectă decât în cazuri excepționale obligațiile de a păstra şi valorifica patrimoniul arheologic, ca pe un tezaur propriu. Se pare însă că nu este doar o „scăpare" de redactare a legiuitorului, dacă luăm în considerare faptul că şi în siturile categoria A (categorie definită în *Legea* 259!)[16] descărcarea de sarcină arheologică se acordă de către serviciile deconcentrate ale MCC (art 5. 5). Din 2003, de când a fost introdusă în *Legea* 462/2003 această catastrofală „descentralizare", pe terenul care până la 1990 fusese teren agricol, s-au ridicat „locuințe" care au distrus locuirea romană de pe dealul Furcilor sau din cartierul Partoş de la Alba Iulia. Situația este aceeaşi şi la celelalte situri categoria A, Romula (Reşca) sau Ulpia Traiana Sarmizegetusa…

Adică se legiferează distrugerea fără limite a siturilor de importanță națională, prin aprobarea construirii de vilă după vilă!!!

La discuțiile (de altfel, sub orice nivel) de la masa rotundă privind „Strategia cercetării în arheologie", din 27 mai 2005, organizată în cadrul *Sesiunii naționale anuale de rapoarte* de la Mangalia, s-a afirmat, fără ca cineva din Comisia Națională de Arheologie (CNA) să se sesizeze, că nu poate fi oprită distrugerea sitului categorie A de la Alba Iulia-Partoş, necercetat, căci dreptul de proprietate

[16] Parlamentul României, *Lege* (nr. 259 din 23 iunie 2006) *pentru modificarea şi completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice*, „M.Of. al României", Partea I, nr. 573 din 3 iulie 2006.

este garantat; cel care de câțiva ani are sarcina să protejeze cel mai important sit roman din Dacia ne-a spus fără ezitare că va uza de dreptul de proprietar şi îşi va ridica o casă pe ruinele oraşului antic!

Deci, de la litera legii la situația din teren este o cale încă foarte lungă.

În ceea ce priveşte instituțiile de specialitate, prin modificările aduse *Legii* 378/2001 în 2003 şi prin finalizarea *Legii* (422/2001) *protejării monumentelor istorice*[17] cele două Comisii Naționale – cea a Monumentelor Istorice[18] şi cea de

[17] Parlamentul României, *Lege* (nr. 422 din 18 iulie 2001) *privind protejarea monumentelor istorice*, „M.Of. al României", Partea I, nr. 407 din 24 iulie 2001.

[18] Prin *Decret* (nr. 91 din 5 februarie 1990) privind înființarea si organizarea Comisiei naționale a monumentelor, ansamblurilor şi siturilor istorice („M.Of. al României", Partea I, nr. 20 din 6 februarie 1990, art. 1) se înființa, „pe lângă Ministerul Culturii, Comisia Națională a Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice ca *instituție autonomă*", care avea ca atribuții să coordoneze toate activitățile de evidență, protejare, conservare, restaurare şi punere în valoare a monumentelor, ansamblurilor şi siturilor istorice din unitățile teritorial-administrative, având regimul proprietății de stat, obşteşti sau particulare. „*Hotărârile comisiei în domeniul său de activitate sunt obligatorii."* Tot atunci s-a creat şi Direcția monumentelor, ansamblurilor şi siturilor istorice, instituție bugetară *cu personalitate juridică, organ operativ al Comisiei naționale*. În 1994, prin *Ordonanța* (de guvern) nr. 68 (publicată în „M.Of. al României", Partea I, nr. 247 din 31 august 1994), Direcția monumentelor, ansamblurilor şi siturilor istorice nu numai că-şi modifică denumirea, dar devine un simplu departament al Ministerului Culturii.

Preşedintele din acel moment al Comisiei Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice, domnul Răzvan Theodorescu, a protestat „energic" în momentul în care a fost pus în fața unei schimbări produse fără consultarea sa (de fapt a întregii Comisii!). În „Evenimentul zilei" a apărut articolul: Dl. Răzvan Teodorescu protestează: ***PATRIMONIUL CULTURAL, dintr-o trăsătură de condei REVENIRE la „puciul" din 1977****. În Monitorul Oficial nr. 274 din 31 aug 1994 a fost publicată o Ordonanță privind protejarea patrimoniului Cultural național, act guvernamental care priveşte, între altele, sfera monumentelor, ansamblurilor şi siturilor istorice. Absent din țară până în ziua de 4 septembrie, am luat la cunoştință de acest document, luni 5 septembrie, aflând cu stupoare din text – articol 9, punctul a – că o Comisie Națională pe care o prezidez, aceea a Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice, îşi are numele schimbat, dintr-o nefericită trăsătură de condei, în cel de Comisia Națională a Monumentelor Istorice, fără ca nimeni să mă fi consultat în legătură cu aceasta. Numele de până acum al Comisiei – o spun pentru necunoscătorii domeniului – răspunde unor concepte moderne şi se aliniază unor norme internaționale pe care, aproape firesc, funcționarul incompetent care a propus această modificare le ignoră senin şi suveran. Cu o stupoare egală am constatat un fapt poate şi mai grav. Prin articolul 9, punctul c, actuala Direcție a Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice – recreată în 1990 după samavolnica desființare din 1977 a Direcției Patrimoniului Cultural Național – este „reorganizată ... în cadrul Ministerului Culturii", ceea ce echivalează practic, în această formulare, cu transformarea sa dintr-un centru de restaurări şi cercetări ştiințifice, cu personalitate juridică, într-o direcție ministerială lipsită de o asemenea personalitate. O trăsătură de condei pe care o pot califica, eufemistic doar, prostească, vine să echivaleze, ca gravitate şi consecințe această parte a ordonanței guvernamentale din 1994 cu acțiunea dictatorială şi abuzivă din 1977. Voind să pun aceste modificări ale situației actuale – care este şi convenabilă şi corespunzătoare criteriilor europene ale domeniului – numai pe seama incompetenței şi a inculturii funcționarului care a pregătit textul, promovat cu atâta uşurință şi lipsă de spirit critic de către factorii guvernamentali, protestez energic împotriva pasajelor incriminate şi atrag atenția asupra implicațiilor grave pe care o asemenea ordonanță le are pentru ceea ce obişnuim să numim mereu, banalizând aproape, termenii „imaginea României în lume". În calitatea mea de preşedinte al Comisiei Naționale a Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice, cer ministrului Culturii Marin Sorescu şi primului-ministru Nicolae*

Arheologie –, nu mai au putere de decizie în domeniul protejării patrimoniului, ele au fost reduse la *un rol decorativ – doar consultativ pentru deciziile pe care le iau funcţionarii Ministerului Culturii şi Cultelor*! *Legea* 258/2006 păstrează modificările anterioare, consfinţând decizia funcţionarilor MCC în detrimentul deciziei oamenilor de specialitate.

Deoarece în ultimii ani funcţionarii publici s-au schimbat pe criterii politice, soarta patrimoniului istoric şi arheologic este în funcţie de rezultatul alegerilor...

Criteriile de alegere a membrilor CNA, ca şi ai Comisia Naţională a Monumentelor Istorice (CNMI) au fost puse la latitudinea MCC şi a funcţionarilor săi, ca urmare în acest fel se elimină orice independenţă în hotărârile celor două comisii care ar trebui să acţioneze absolut liber şi profesionist şi numai în scopul protejării patrimoniului arheologic şi istoric naţional.

În anii următori celui de al doilea război mondial, prin crearea institutelor şi a Comisiei Naţionale de Arheologie, al cărei preşedinte – prin statut era directorul institutului de Arheologie din Bucureşti, Academia Română a preluat rolul efectiv de coordonare a activităţii în cercetarea arheologică.

Treptat, Comisia Naţională de Arheologie a fost acaparată de Ministerul Culturii şi Cultelor, dar se păstrase autoritatea ştiinţifică a Academiei Române. *Legea* 258/2006 a consfinţit monopolul absolut al MCC asupra patrimoniului arheologic; se elimină „autoritatea ştiinţifică" a Academiei Române asupra Comisiei Naţionale de Arheologie.

Reducerea CNA la doar 21 membrii face ca în Comisie să nu existe cel puţin câte doi specialişti pentru fiecare perioadă istorică şi pentru fiecare din provinciile istorice ale ţării. Acesta este motivul că nu pot avea loc dezbateri ştiinţifice pentru aprobarea unui program de cercetare coerent, fără risipă de fonduri şi fără paralelisme inutile.

Comisia Naţională de Arheologie nu are timpul să analizeze şi să se pronunţe în deplină cunoştinţă de cauză asupra variatelor aspecte ridicate de activitatea complexă de cercetare şi protejare a patrimoniului arheologic. De altminteri, CNA avizează anual şi cercetările arheologice, fără a respecta principii raţionale, fără a ţine cont de obligaţia de a asigura calitatea cercetărilor (*Convenţia de la Malta*, art. 3).

Am considerat necesară această accentuare a problemelor celor mai importante care ar fi trebuit sa fie cuprinse în legea nou adoptată pentru protecţia patrimoniului arheologic pentru ca aceasta să-şi atingă scopul.

Văcăroiu urgenta revizuire a pasajelor respective din ordonanţa guvernamentală la care m-am referit (Prof. univ. dr. Răzvan Theodorescu, membru corespondent al Academiei Române). Devenind ministru al Culturii şi Cultelor, în 2001, dl acad. R. Theodorescu nu numai că nu a reparat greşeala „prostească" şi „incompetenţa şi incultura funcţionarului care a redactat ordonanţa" din 1994, dar acceptă prin modificările aduse (în 2003) *Legii* 378/2001 şi prin definitivarea *Legii* (nr. 422/2001) *protejării monumentelor istorice* ca cele două Comisii ale Ministerului Culturii – cea a Monumentelor Istorice şi cea de Arheologie – să nu mai aibă putere de decizie în domeniul protejării patrimoniului, ci să se reducă la *un rol decorativ***.**

Tabelul 1

Modificările succesive ale Ordonanței 43/2000 și propunerea Academiei Române

Ordonanța 43 – L. 378/2001	**L. 462/2003**	**Propunerile AR – Ioana Bogdan Cătăniciu, 2005**	**L. 258/2006**
Art. 1. – Prezenta lege reglementează protejarea patrimoniului arheologic prin definirea regimului juridic general al descoperirilor și al cercetării arheologice	Art. 1. – Prezenta lege reglementează protejarea patrimoniului arheologic prin definirea regimului juridic general al descoperirilor şi al cercetării arheologice	Art. 1. – Prezenta lege asigură protejarea patrimoniului arheologic, parte a patrimoniului cultural național, reglementează regimul juridic general al descoperirilor şi al cercetării. Motiv: Păstrarea în situ, în condițiile naturale, a monumentelor și siturilor este obiectivul fundamental al protejării patrimoniului arheologic. (*Conv. Malta*, art. 4 I b al 2)	Art. 1. – Prezenta ordonanță reglementează regimul juridic general al descoperirilor şi al cercetării arheologice, precum şi protejarea patrimoniului arheologic, parte a patrimoniului cultural național.
Art. 2 b – Patrimoniul arheologic reprezintă ansamblul bunurilor arheologice care este format din: siturile arheologice clasate în Lista cuprinzând monumentele istorice situate suprateran, subteran sau subacvatic, ce cuprind vestigii arheologice: structuri, construcții, grupuri de clădiri, precum și terenurile cu potențial arheologic repetat, definite conform legii; bunurile mobile, obiectele sau urmele manifestărilor umane, împreună cu terenul în care acestea au fost descoperite;	Art. 2 b – Patrimoniul arheologic reprezintă ansamblul bunurilor arheologice care este format din: (i) siturile arheologice clasate în Lista cuprinzând monumentele istorice situate suprateran, subteran sau subacvatic, ce cuprind vestigii arheologice: structuri, construcții, grupuri de clădiri, precum şi terenurile cu potențial arheologic repetat, definite conform legii; (ii) bunurile mobile, obiectele sau urmele manifestărilor umane, împreună cu terenul în care acestea au fost descoperite;	Art. 2 b – Patrimoniul arheologic este ansamblul vestigiilor şi urmelor imobile şi mobile ale dezvoltării umanității în trecut, privite ca rezultat al interacțiunii mediu natural-activitate umană, poarte a patrimoniului cultural al umanității. (i) siturile arheologice identificate prin prospecțiuni nedistructive şi siturile clasate în Lista monumentelor istorice situate suprateran, subteran sau subacvatic, (ii) terenul în care există urmele manifestărilor umane, care constituie mărturii ale epocilor şi civilizațiilor dispărute; Motiv: Patrimoniul arheologic imobil este fragil şi de neînlocuit.	Art. 2 b – Patrimoniul arheologic reprezintă ansamblul bunurilor arheologice care este format din: 1. siturile arheologice înscrise în Repertoriul arheologic național, cu excepția celor distruse sau dispărute, şi siturile clasate în Lista monumentelor istorice, situate suprateran, subteran sau subacvatic, ce cuprind vestigii arheologice: aşezări, necropole, structuri, construcții, grupuri de clădiri, precum şi terenurile cu potențial arheologic repetat, definite conform legii; 2. bunurile mobile, obiectele sau urmele manifestărilor umane,

Ordonanța 43 – L. 378/2001	L. 462/2003	Propunerile AR – Ioana Bogdan Cătăniciu, 2005	L. 258/2006
		Patrimoniul arheologic este agresat de dezvoltarea modernă şi prin distrugerea sa se pierd dovezi de bază pentru studiul unor epoci şi fenomene istorice, iar generaţiile viitoare vor fi private de contactul cu mărturiile devenirii lor istorice.	împreună cu terenul în care acestea au fost descoperite;
Art. 2	Art. 2 c[3] prin *cercetări arheologice preventive* se înţeleg cercetările arheologice care sunt determinate de lucrările de construire, modificare, extindere sau reparare privind căi de comunicare, dotări tehnico-edilitare, inclusiv subterane şi subacvatice, excavări, exploatări de cariere, construcţia de reţele magistrale, amenajări pentru îmbunătăţiri funciare, reţele de telecomunicaţii, amplasarea de relee şi antene de telecomunicaţii, lucrări de cercetare şi de prospectare a terenurilor – foraje şi excavări –, necesare în vederea efectuării studiilor geotehnice, amplasarea balastierelor şi a sondelor de gaze şi petrol, precum şi alte lucrări care afectează suprafaţa solului în zonele cu patrimoniu arheologic reperat, indiferent dacă se execută în intravilanul sau	Art. 2 prin cercetări arheologice preventive se înţeleg cercetările arheologice care sunt determinate de lucrările de construire şi amenajare de teritoriu, indiferent ce natură au, precum şi orice alte lucrări care afectează suprafaţa solului şi subsolul în zonele cu patrimoniu arheologic, indiferent dacă se execută în intravilanul sau extravilanul localităţilor şi indiferent de forma de proprietate a terenului; Motivarea: săpăturile preventive NU POR FI efectuate DOAR unde este patrimoniu reperat – la Vlaha pe autostrada Bechtel s-a descoperit cel mai mare cimitir de epocă gepidică, pe care nu aveai cum să-l reperezi fără săpătură!!!!!!!!!!!!!!!!!	Art. 2 e *cercetările arheologice preventive* sunt: 1. determinate de lucrările de construire, modificare, extindere, sau reparare privind căi de comunicaţie, dotări tehnico-edilitare, inclusiv subterane şi subacvatice, excavări, exploatări de cariere, construcţia de reţele magistrale, amenajări pentru îmbunătăţiri funciare, reţele de telecomunicaţii, amplasarea de relee şi antene de telecomunicaţii, lucrări de cercetare şi de prospectare a terenurilor – foraje şi excavări –, necesare în vederea efectuării studiilor geotehnice, amplasarea balastierelor şi a sondelor de gaze şi petrol, precum şi orice alte lucrări care afectează suprafaţa solului şi subsolul, în zonele cu patrimoniu arheologic reperat, indiferent dacă se execută în intravilanul sau extravilanul localităţilor şi

Ordonanța 43 – L. 378/2001	L. 462/2003	Propunerile AR – Ioana Bogdan Cătăniciu, 2005	L. 258/2006
	extravilanul localităților şi indiferent de forma de proprietate a terenului;		indiferent de forma de proprietate a terenului; 2. întreprinse în zonele cu patrimoniu arheologic, cunoscut şi cercetat, precum şi cele care sunt determinate de lucrările de restaurare parțială sau totală a monumentelor istorice, desfăşurate potrivit legislației în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice;
Art. 2 g prin sit arheologic declarat zonă de interes național se înțelege zona de interes arheologic prioritar care se instituie asupra teritoriului ce cuprinde siturile arheologice a căror cercetare ştiințifică, protejare şi punere în valoare este de importanță excepțională pentru istoria şi cultura națională prin mărturiile materiale, bunurile mobile sau imobile, care fac parte sau care sunt propuse să facă parte, din categoria „Tezaur al patrimoniului cultural național mobil" sau după caz în categoria monumentelor istorice aflate în Lista patrimoniului mondial. Zonele de interes arheologic prioritar se instituie prin lege, în baza cercetării ştiințifice de	Art. 2 g prin sit arheologic declarat zonă de interes național se înțelege zona de interes arheologic prioritar care se instituie asupra teritoriului ce cuprinde siturile arheologice a căror cercetare ştiințifică, protejare şi punere în valoare este de importanță excepțională pentru istoria şi cultura națională prin mărturiile materiale, bunurile mobile sau imobile, care fac parte sau care sunt propuse să facă parte, din categoria „Tezaur al patrimoniului cultural național mobil" sau după caz în categoria monumentelor istorice aflate în Lista patrimoniului mondial. Zonele de interes arheologic prioritar se instituie prin lege, în baza cercetării ştiințifice de specialitate şi potrivit	sit arheologic de interes național este terenul delimitat topografic creații umane în cadrul natural, care prin importanța lor ştiințifică, unicitate, valoarea estetică sau culturală cunoscută prin investigații non distructive sau săpături arheologice are o valoare cultural-istorică națională şi/sau universală. Zona declarată de interes național se instituie pe baza unui proiect realizat ca urmare a evaluării de specialitate şi este introdusă în cadastru şi în planul național de amenajare a teritoriului național, cu delimitarea topografică exactă. (cf. legea 5/2000); Orice activitate care afectează sau distruge situl de importanță națională, este pedepsită prin lege. Motivare:Eroarea de principiu este extrem de gravă. Nu tot ceea ce este	Art. 2 i prin sit arheologic declarat zonă de interes național se înțelege zona de interes arheologic prioritar, care se instituie asupra teritoriului ce cuprinde siturile arheologice a căror cercetare ştiințifică, protejare şi punere în valoare este de importanță excepțională pentru istoria şi cultura națională prin mărturiile materiale, bunurile mobile sau imobile, care fac pare sau care sunt propuse să facă parte, din categoria *Tezaur al patrimoniului cultural național mobil* sau, după caz, din categoria monumentelor istorice aflate în Lista patrimoniului mondial;

Ordonanța 43 – L. 378/2001	L. 462/2003	Propunerile AR – Ioana Bogdan Cătăniciu, 2005	L. 258/2006
specialitate şi potrivit documentațiilor specifice de urbanism sau, după caz, de amenajare a teritoriului; prima listă cuprinzând zonele de interes arheologic prioritar va fi elaborată în cel mult 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. La data intrării în vigoare a prezentei legi zonele de interes arheologic prioritar sunt cele cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta lege;	documentațiilor specifice de urbanism sau, după caz, de amenajare a teritoriului; prima listă cuprinzând zonele de interes arheologic prioritar va fi elaborată în cel mult 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. La data intrării în vigoare a prezentei legi zonele de interes arheologic prioritar sunt cele cuprinse în anexa care face parte integrantă din prezenta lege;	de interes național excepțional va fi declarat patrimoniu mondial!!!!! Ca o consecință a acestui text, orice sit de importanță națională neintrat pe lista UNESCO poate fi distrus şi doar obiectele intră în muzeu! Este mereu de pus pe primul loc patrimoniul imobil şi abia apoi cel mobil, acestea fiind prioritățile de protecție a patrimoniului arheologic conform legislației europene.	
Art. 5. 1,1 Descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic poate fi redat activităților umane curente.	Art. 5. 1,1 Descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic poate fi redat activităților umane curente.	Art. 5 1,1 Descărcarea de sarcină arheologică este procedura prin care se confirmă că un teren în care a fost evidențiat patrimoniu arheologic poate fi redat activităților umane curente. Procedura reprezintă un act de excepție, emis ca urmare a evaluării responsabile a rezultatelor cercetării ştiințifice finalizate, prezentate în documentele complete prevăzute de regulamentul săpăturilor arheologice. Pentru terenurile în care, ca urmare a evaluării, nu se poate elibera certificatul de descărcare de sarcină arheologică, Comisia Națională de Arheologie stabileşte soluția de protejare şi conservare. Atenție: Acest articol este esențial	

Ordonanța 43 – L. 378/2001	L. 462/2003	Propunerile AR – Ioana Bogdan Cătăniciu, 2005	L. 258/2006
		pentru soarta patrimoniului arheologic în fața agresiunii „pragmaticilor”.	
(2) „Certificatul de descărcare de sarcină arheologică” reprezintă actul administrativ, emis în condițiile prezentei legi, prin care se anulează regimul de protecție instituit anterior asupra terenului în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic.	(2) „Certificatul de descărcare de sarcină arheologică” reprezintă actul administrativ, emis în condițiile prezentei legi, prin care se anulează regimul de protecție instituit anterior asupra terenului în care a fost evidențiat patrimoniul arheologic.		
Art. 5	Certificatul de descărcare de sarcină arheologică este emis de Ministerul Culturii şi Cultelor, în urma consultării Comisiei Naționale de Arheologie.	– Certificatul de descărcare de sarcină arheologică este emis de Ministerul Culturii şi Cultelor, pe baza avizului Comisiei Naționale de Arheologie, acordat ca urmare a evaluării rezultatelor cercetării finalizate.	
	Art. 5, 3.2. Prin derogare de la prevederile alin. (31), în cazul cercetărilor arheologice preventive necesitate de construcția de locuințe private, certificatul de descărcare de sarcină este emis de serviciile desconcentrate ale Ministerului Culturii şi cultelor, cu obligația acestora de a înştiința direcția de specialitate din cadrul Ministerului şi Cultelor.	Acest articol TREBUIE ELIMINAT! Motivare: Legea 462 art. 5 al. 3.2–6 reprezintă cel mai GRAV ATENTAT la patrimoniul arheologic național de importanță excepțională, anulând protecția siturilor cunoscute şi clasate: Apulum, Sarmizegetusa, Romula, Napoca, Drobeta etc., suprapuse de aşezări moderne, supuse unei agresiuni specifice edificării de „locuințe”.	Art. 5,5 Certificatul de descărcare de sarcină arheologică, prevăzut în anexa 2, este emis de serviciile publice desconcentrate ale MCC, cu obligația acestora de înştiințare a direcției de specialitate din cadrul MCC, în termen de 10 zile.

Ordonanța 43 – L. 378/2001	**L. 462/2003**	**Propunerile AR – Ioana Bogdan Cătăniciu, 2005**	**L. 258/2006**
Art. 12. – (1) Se reorganizează Comisia Națională de Arheologie, ca organism ştiinţific de specialitate, fără personalitate juridică, cu rol consultativ în domeniul patrimoniului arheologic, pe lângă Ministerul Culturii şi Cultelor. Comisia Națională de Arheologie funcționează sub autoritatea ştiinţifică a Academiei Române. (4) Comisia Națională de Arheologie are 31 de membri şi funcționează în conformitate cu regulamentul său de organizare şi funcționare, aprobat prin ordin al ministrului Culturii în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.	Art. 12. – (1) Se reorganizează Comisia Națională de Arheologie, ca organism ştiinţific de specialitate, fără personalitate juridică, cu rol consultativ în domeniul patrimoniului arheologic, pe lângă Ministerul Culturii şi Cultelor. Comisia Națională de Arheologie funcționează sub autoritatea ştiinţifică a Academiei Române. (4) Comisia Națională de Arheologie are 21 de membri şi funcționează în conformitate cu regulamentul său de organizare şi funcționare, aprobat prin ordin al ministrului Culturii şi Cultelor.	*Art. 14 (1) Comisia Națională de Arheologie funcționează ca organism ştiinţific de specialitate, CU personalitate juridică, cu rol de decizie în domeniul gestionării patrimoniului arheologic. CNA funcționează sub autoritatea ştiinţifică a Academiei Române.* *CNA acționează în permanență pentru ca statul să-şi respecte responsabilitățile privind protecția patrimoniului arheologic.* *(4) Comisia Națională de Arheologie are 35 de membri şi funcționează în conformitate cu regulamentul său de organizare şi funcționare: 14 directori de districte de arheologie, plus 21 specialişti.* *Teritoriul național se divide în 14 districte arheologice, structuri zonale ale CNA, cu câte un director care conduce o comisie de arheologie a respectivului district.* * Aceste comisii cu specialişti zonali pot constitui doritele organisme descentralizate eficiente şi responsabile.	Art. 14.1 C.N.A., funcționează ca organism ştiinţific de specialitate, fără personalitate juridică, cu rol consultativ în domeniul patrimoniului arheologic, pe lângă Ministerul Culturii şi Cultelor. **S-A SCOS de sub AUTORITATEA ŞTIINŢIFICĂ A ACADEMIEI ROMÂNE!**